

Udskriftsdato: 10. januar 2026

2020/1 BTL 179 (Gældende)

**Betænkning over Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse
(Implementering af engangsplastdirektivets bestemmelser om udvidet
producentansvar og oprydningsansvar)**

Ministerium: Folketinget

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse

(Implementering af engangsplastdirektivets bestemmelser om udvidet producentansvar og oprydningsansvar)

[af miljøministeren (Lea Wermelin)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 9 ændringsforslag til lovforslaget. Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1, 3 og 7, og miljøministeren har stillet ændringsforslag nr. 2, 4-6, 8 og 9.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V, DF, RV, KF og LA) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af miljøministeren stillede ændringsforslag. Flertallet vil stemme imod de af Enhedslisten stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (SF, EL og Susanne Zimmer (UFG)) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (NB) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de af miljøministeren stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod de af Enhedslisten stillede ændringsforslag.

Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningens afgivelse ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Socialdemokratiet

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget støtter ikke Enhedslistens ændringsforslag nr. 1 om en udvidelse af bemyndigelsen til at fastsætte regler om producenters og importørers afholdelse af omkostninger forbundet med oprydningsforpligtelser for spøgelsesnet. Socialdemokratiet vurderer, at der ikke er nok viden om problemets omfang, ligesom de økonomiske konsekvenser af ændringsforslaget ikke er afklarede. Samtidig er der i Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri taget en række initiativer med henblik på at forebygge spøgelsesnet.

Socialdemokratiet støtter heller ikke Enhedslistens ændringsforslag nr. 3 og 7 om, at engangsplast også skal omfatte viskose og cellofan. Med det fremsatte lovforslag er det allerede muligt at beslutte, at viskose og cellofan er omfattet af definitionen på engangsplast. Socialdemokratiet ønsker at følge Europa-Kommissionens vejledning om, hvorvidt viskose og cellofan er omfattet, for at sikre, at reglerne tolkes ens på tværs af EU. Dermed undgår man at skabe hindringer for varenes fri bevægelighed. Socialdemokratiet lægger desuden vægt på, at det ikke vil være et stort miljømæssigt problem, hvis viskose og cellofan ikke omfattes.

Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti

Dansk Folkepartis og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget lægger afgørende vægt på følgende tilsagn fra miljøministeren i svaret på spørgsmål nr. 15 til lovforslaget, hvoraf det fremgår,

at ministeren gerne vil inddrage de partier, som stemmer for lovforslaget, i udmøntningen heraf: »Med nærværende lovforslag tilføjes et oprydningsansvar til de udvidede producentansvarsordninger. Det er et nyt og komplekst område at regulere. Med lovforslaget lægges fast, at stat og kommuner fortsætter med renholdelsesopgaven i det offentlige rum, men at producenterne skal betale regningen. I udmøntningen skal der fastlægges de administrative rammer for denne betaling, et niveau for renhold, træffes beslutning om, hvorvidt cigaretproducenter skal betale for at opsætte særlige indsamlingsløsninger til skodder i det offentlige rum og så skal der fastlægges et indsamlingsmål for fiskeredskaber af plast. Hvis det er et ønske, så inddrager jeg gerne de partier, der stemmer for lovforslaget, i dette.«

Enhedslisten

Enhedslistens medlemmer af udvalget mener, at lovforslaget i den nuværende form er en minimums-implementering af engangsplastdirektivets bestemmelser, som er unødvendigt uambitiøst. Derfor har Enhedslisten stillet tre ændringsforslag om oprydningsforpligtelser for tabte fiskeredskaber og om, at engangsplast også omfatter viskose og cellofan. Enhedslisten støtter miljøministerens ændringsforslag, da de er af redaktionel karakter.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Til § 1

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (SF og Susanne Zimmer (UFG)):

1) I den under *nr. 2* foreslåede § 9 h indsættes i *stk. 3, 1. pkt.*, efter »udtjente fiskeredskaber, der indeholder plast«: », og oprydningsforpligtelser i forbindelse med efterladte fiskeredskaber, der indeholder plast«.

[Udvidelse af bemyndigelse til at fastsætte regler om producenters og importørers afholdelse af omkostninger til også at omfatte omkostninger forbundet med oprydningsforpligtelser for spøgelsesnet]

Af *miljøministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

2) I den under *nr. 2* foreslåede § 9 h ændres i *stk. 6* »denne« til: »producenten eller importøren«.

[Redaktionel ændring]

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (SF og Susanne Zimmer (UFG)):

3) I den under *nr. 3* foreslåede ændring af § 9 p, *stk. 3, 1. pkt.*, indsættes efter »engangsplast«: », herunder af viskose og cellofan«.

[Præcisering af, at engangsplast omfatter viskose og cellofan]

Af *miljøministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

4) I det under *nr. 4* foreslåede § 9 p, *stk. 6*, ændres »hvor den« til: »hvor producenten eller importøren«.

[Redaktionel ændring]

5) I den under *nr. 8* foreslåede § 9 s ændres i *stk. 6* »denne« til: »producenten eller importøren«.

[Redaktionel ændring]

6) I den under *nr. 9* foreslåede § 9 t ændres i *stk. 5* »hvor den« til: »hvor producenten eller importøren«.

[Redaktionel ændring]

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (SF og Susanne Zimmer (UFG)):

7) Efter nr. 22 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 51 indsættes som *stk. 7*:

»*Stk. 7.* Miljøministeren fastsætter med henblik på at fremme genanvendelse og renere teknologi og begrænse problemerne i forbindelse med affaldshåndtering regler om, at anvendelse af plast, herunder af viskose og cellofan, i bestemte engangsprodukter skal begrænses eller forbydes, og at bestemte produkter af engangsplast, herunder viskose og cellofan, skal mærkes på en bestemt måde.««

[Etablering af en ny bemyndigelse til at fastsætte regler om forbud og mærkning af viskose og cellofan]

Af *miljøministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 2

8) I *stk. 3* indsættes efter »i«: »miljøbeskyttelseslovens«.

[Redaktionel ændring]

9) I *stk. 4* indsættes efter »Reglerne«: »i miljøbeskyttelsesloven«.

[Redaktionel ændring]

Bemærkninger

Til nr. 1

Efter det fremsatte lovforslags § 9 h, *stk. 3, 1. pkt.*, fastsætter miljøministeren regler om producenters og importørers afholdelse og fordeling af omkostninger forbundet med opfyldelse af tilbagetagnings-, affaldshåndterings- og oplysningsforpligtelser i forbindelse med udtjente fiskeredskaber, der indeholder plast.

Den under nr. 1 foreslåede ændring indebærer, at den foreslåede bemyndigelse i § 9 h, *stk. 3, 1. pkt.*, i det fremsatte lovforslag udvides, således at miljøministeren fastsætter regler om producenters og importørers afholdelse og fordeling af omkostninger forbundet med opfyldelse af oprydningsforpligtelser i forbindelse med fiskeredskaber, der indeholder plast.

Ændringsforslaget indebærer, at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, at producenter og importører skal afholde omkostningerne forbundet med aktiv opfiskning af fiskeredskaber, som indeholder plast, og som er efterladt i havet.

Til nr. 2 og 4-6

De foreslåede ændringer indebærer, at det flere steder i lovforslaget præciseres, at det er producenten eller importøren, som er omfattet af de pågældende bestemmelser. Ændringsforslagene er af redaktionel karakter og stilles for at præcisere ordlyden. Ændringsforslagene indebærer ikke materielle ændringer.

Til nr. 3

Det fremsatte lovforslag indfører nye udvidede producentansvarsordninger for produkter i form af drikkevarebeholdere, drikkebægre, vådservietter, balloner og filtre til tobaksvarer af engangsplast. Derudover ændrer det fremsatte lovforslag i den gældende udvidede producentansvarsordning for emballage ved at udvide denne med nye krav til emballager i form af fødevarebeholdere, drikkevarebeholdere, drikkebægre, letvægtsplastbæreposer og indpakningsposer og -folier af engangsplast.

Det er forslagsstillernes hensigt, at det overalt i ordningerne præciseres, at reglerne for udvidet producentansvar i § 9 s og § 9 t samt udvidelsen af emballageordningen i § 9 p omfatter disse produkter, når de er af viskose og cellofan.

Forslagsstillerne har stillet ændringsforslag til den første forekomst af ordet »engangsplast«. Hvis ændringsforslaget vedtages, vil forslagsstillerne til 3. behandling af lovforslaget stille en række tilsvarende ændringsforslag til lovforslaget i øvrigt.

Til nr. 7

Den gældende § 51, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse indeholder en overordnet bemyndigelse for miljøministeren til at fastsætte regler vedrørende bestemte materialer og produkter med henblik på at fremme genanvendelse og renere teknologi og begrænse problemerne i forbindelse med affaldshåndtering.

I medfør af det gældende § 51, stk. 1, nr. 3, kan miljøministeren fastsætte regler om eller bestemme, at anvendelse af bestemte materialer eller typer af materialer i produkter eller varer til nærmere angivne formål, herunder emballage, skal begrænses eller forbydes. Ministeren kan derudover i medfør af § 51, stk. 1, nr. 6, fastsætte regler om eller bestemme, at bestemte materialer og produkter, herunder emballage, skal mærkes på en bestemt måde, og at anden mærkning skal begrænses eller forbydes.

Ændringsforslaget indebærer, at der i § 51, stk. 7, indsættes en ny bemyndigelse til miljøministeren, hvorefter ministeren med henblik på at fremme genanvendelse og renere teknologi og begrænse problemerne i forbindelse med affaldshåndtering fastsætter regler om, at anvendelse af plast, herunder af viskose og cellofan, i bestemte engangsprodukter skal begrænses eller forbydes, og at bestemte produkter af engangsplast, herunder viskose og cellofan, skal mærkes på en bestemt måde.

Bestemmelsen vil udgøre hjemmel til at gennemføre bestemmelser om markedsføringsrestriktioner og mærkningskrav i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2019/904/EU af 5. juni 2019 om reduktion af visse plastprodukters miljøpåvirkning (engangsplastdirektivet). Bestemmelsen har således til formål at sikre, at der ved gennemførelsen af artikel 5 og 7 fastsættes regler om forbud og mærkning for produkter af viskose og cellofan.

Det er hensigten, at der med bestemmelsen fastsættes regler vedrørende de specifikke engangsplastprodukter, der er omfattet af engangsplastdirektivets artikel 5 om restriktioner for markedsføring og artikel 7 om mærkningskrav.

Til nr. 8 og 9

De foreslåede ændringer indebærer, at det flere steder i lovforslaget præciseres, at henvisningen drejer sig om bestemmelser i miljøbeskyttelsesloven. Ændringsforslagene er af redaktionel karakter og stilles for at præcisere ordlyden. Ændringsforslagene indebærer ikke materielle ændringer.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 25. februar 2021 og var til 1. behandling den 2. marts 2021. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Miljø- og Fødevareudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og miljøministeren sendte den 23. september 2020 dette udkast til udvalget, jf. MOF alm. del – bilag 749, folketingsåret 2019-20. Den 25. februar 2021 sendte miljøministeren høringssvarene og et høringssnotat til udvalget.

Teknisk gennemgang

Miljøministeren og medarbejdere fra ministeriet har den 24. februar 2021 foretaget en teknisk gennemgang af lovforslaget for udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 7 bilag på lovforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse om lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 25 spørgsmål til miljøministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Anders Kronborg (S) Karin Gaardsted (S) Bjarne Laustsen (S) Camilla Fabricius (S)

Kasper Roug (S) nfmd. Malte Larsen (S) Mette Gjerskov (S) Troels Ravn (S) Zenia Stampe (RV)

Kathrine Olldag (RV) Carl Valentin (SF) Rasmus Nordqvist (SF) Signe Munk (SF)

Søren Egge Rasmussen (EL) Rasmus Vestergaard Madsen (EL) Susanne Zimmer (UFG)

Erling Bonnesen (V) Hans Christian Schmidt (V) Thomas Danielsen (V) Torsten Schack Pedersen (V)

Anni Matthiesen (V) Jacob Jensen (V) René Christensen (DF) fmd. Bent Bøgsted (DF) Lise Bech (DF)

Mona Juul (KF) Per Larsen (KF) Peter Seier Christensen (NB) Henrik Dahl (LA)

Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	49	Liberal Alliance (LA)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	39	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Siumut (SIU)	1
Radikale Venstre (RV)	14	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	8
Nye Borgerlige (NB)	4		